

L'espiral del cargol

per Vicenç Ribas i Cabedo

Res. L'espiral del cargol. Diuen que quan vas camí de l'altre barri tens una remembrança del que ha estat la teva vida. Però no és veritat; per un instant en sóc conscient; hi ha una manifesta edulcoració, tan sols recordes esdeveniments plaents. Encara que no és ben bé això... S'ha acabat. No ho puc esbrinar. He rebut un cop contundent al front i ara m'estic submergint, recolzat al voltant del meu cotxe.

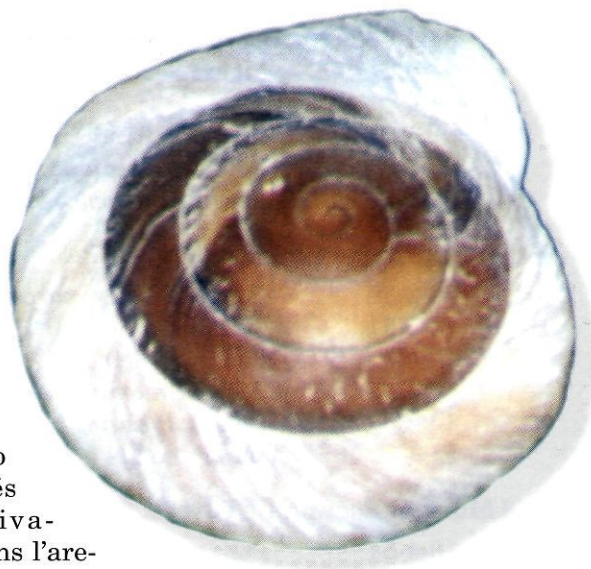
Uf! Pensava que no acabaria mai. L'espiral del cargol. Aquests sopars amb els companys de la feina sempre van així. Prou que ho sé. Et cites a una hora determinada, però no comença a haver-hi quòrum fins a mitja hora més tard, temps que haurà de tornar a transcórrer perquè comencin a servir. I si hi ha gresca de sobretaula les hores van passant... Finalment s'ha demanat el compte i han decidit anar a buidar copes. Jo m'he excusat; no estava mica d'humor. Durant el sopar m'he esbargit, però ara tornava a capficar-me. Per arribar a Sant Antoni des de cala d'Hort he triat la ruta de la costa: cala Vedella, cala Molí i cala Tarida. Hi ha més revolts i això, conduint, em distraurà. Circulo lleuger però no a molta velocitat. Quan m'acosto a cala Molí, com un coet apareix un tot terreny en sentit contrari arrambat a la seva esquerra. Segur que es tracta d'un britànic que va gat. Enlluernat pels seus fanals dono un violent cop al volant per tal d'aturar la topada i em cargolo dins el meu cotxe, primer volant i després rodolant, per damunt els pins que es van tombant escapçats. L'accidentada cursa acaba amb una magnífica visió de la lluna que des de la seva immensitat es reflecteix en la superfície encalmada del mar. Allà, amb un esclat aterridor, s'estavella el cotxe i jo a dins, i ens enfonsem, el cotxe com un tros de plom i jo com una ploma al seu interior.

Havia sortit d'hora de casa. Seria dels primers en arribar. N'estava segur; és una mania meva ser sempre més que puntual. No hi puc fer res. Condueixo neguitós cap a cala d'Hort i no faig més que pensar en Lluç Colltort i en les pintades. Feia anys que en Colltort i jo treballàvem junts. El nostre tracte era cordial però fred. No érem amics. Tenia un no sé què que no em queia bé i per part seva hi havia reciprocitat. Per què insistia a dir que la signatura era meva? Cada cop més nerviós, quan vaig arribar a la

platja, de poc va anar que no aparqués definitivament dins l'arena. Faig un esforç

per a tranquil·litzar-me i entro al restaurant. No sóc el primer, ja hi ha alguns companys asseguts al cap de la taula. En Colltort encara no ha arribat. Ocupo el meu lloc i per sort ningú no treu a conversa el tema de les pintades. Parlem de qüestions intranscendents. Em distrec. Em fixo en els plats buits posats a taula, són de disseny, fan efecte. Mirat el fons perpendicularment sembla que tingui relleu: és l'espiral del cargol. Fa uns instants tenia una cassussa immensa. Ara ja m'ha fugit. Potser no vindrà. Tan sols queden dos seients lliures a l'altra cap de taula. Ara apareix en Colltort amb la seva amiga. Se'l veu content. Durant tot el sopar no em fa gens de cas.

He vingut molt d'hora a l'oficina. La feina de les dones de neteja encara no havia acabat. Hi estaven ben ocupades. Volia asserenar-me i no podia. L'ensulsiada que moralment em corpenia em deixava aclaparat. El meu cervell no deixava de reproduir amb exactitud fidedigna les pintades "BERNAT LLADRE" i "BERNAT ESTAFADOR", que amb grosses lletres negres havien aparegut aquest matí al mur exterior de casa, una a cada costat de la porta. Qui podia haver estat? Tenia relació amb la signatura? No pot ser; segur que és cosa de brètols. Seguia trasbalsat. Si no em distrec amb alguna feina acabaré boig. D'una carpeta extrec documents per revisar, preparo el bolígraf i em quedo contemplat fixament la seva punta. Sembla l'espiral del cargol. Necessito comentar el meu estat amb algú; tal vegada amb na Berta; al capdavant no deixa de ser la meva secretària i és amb qui tinc més confiança. Ara estic baldat. No sé si li sabré, i podré, explicar tot sense malentesos. Mentre estic capficat sorgeix per darrere en Colltort, que amb un gest bròfec em mostra el palmell de la mà. Amb veu asèptica em comenta que faig mala cara i em pregunta si és que no he dormit bé.

Amb un autèntic sobresalt que intento dissimular li contesto que no gaire. Serà ell qui...? No; no pot ser, és una senzilla coincidència. Ostres! I pensar que anit tenim el sopar, i que hauré de fruit de la seva galdosa presència. Quin oi!

Bernat! Bernat! Que no sents aquesta remor? El ca està glapint! La meva dona em sacseja amb intensitat, quasi em fa caure del llit. Mig deixondit em llevo i, arrossegant-me més que caminant, m'acosto a la porta de casa. Guaitant per la finestra del davant, tinc temps de veure unes ombres fugisseres que s'allunyen banda fora de la tanca del mur. De retorn a la cambra intento tranquil·litzar la meva dona; per poca estona, car en estirar-me al jaç, a l'instant recupero el son pregon que poc abans he romput. Ha estat l'endemà, en sortir de casa, quan les hem vist a la part exterior del mur. L'agressivitat en la forma i el contingut de les pintades ha esglaiat na Maria, la meva dona. Vol trucar ara mateix a la policia. La vaig calmant i, encara que jo no ho crec, li dic que potser no n'hi ha per tant. Tinc els ulls clavats a la pintada; sembla que tingui relleu. Hi ha un detall que m'obsedeix. L'artista que ho ha fet ha rematat les dues bes inicials tancant la volta de baix en forma d'hèlix. És l'espiral del cargol.

Carall! I això? Com pot ser? Un crèdit avalat amb la meva signatura que ultrapassa de llarg tots els límits permesos! No ho entenc. O potser sí. Resulta que el destinatari del crèdit és la immobiliària Paulino Robles González S.A. Però si fa pocs dies vaig engegar el seu director, quan em va venir a visitar amb la pretensió d'aconseguir un préstec tan sols per la tercera part del que ara representa que els hem concedit! N'hi ha un fart! Colltort, vine per favor! S'acosta i em fita amb posat burleta. Indignat li mostro la pòlissa acreditativa de la concessió del crèdit. D'on ha sortit això? Abans d'ahir em vares encarregar de formalitzar-ho i ahir ho vares firmar, em diu amb cara de pal. Que jo...? I mentre s'allunya amb lentitud del meu despatx, m'etziba: Per cert, ja has controlat el saldo del teu compte corrent? I ara què s'empatolla? Però ho faig, consulto per l'ordinador el meu compte. El saldo és fabulós! Ja ben nerviós comprovo els darrers moviments i sí, ahir va haver-hi un ingrés més que substanciós. Em prenc el meu temps i començo a investigar d'on pot provenir aquesta desaforada quantitat de sous. Ho he trobat. És una transferència que ha arribat de les Bermudes. La tramesa l'ha ordenat l'empresa Investments & Projects Limited amb seu a Hamilton. Vatuà! Tot comença a lligar. Ara recordo que en una conversa que vaig tenir amb na Berta, comentant vida i miracles dels companys de feina, ella es feia creus de com havia pujat el patrimoni d'en Colltort. M'ho va assegurar. Sabia de bona tinta que s'havia convertit en soci majoritari de la immobiliària Paulino Robles González S.A. Que com s'ho havia manegat per arribar-hi? Això ja era un misteri. Déu meu! I ara què faré? Aquell document amb la meva signatura, que jo no havia firmat mai... Tinc mal de cap, em frego els ulls i veig un munt d'estrelletes damunt la fosca que es

van compactant en una línia que es tanca. És l'espiral del cargol.

Quina calor! Au, com cada dia, agafa el cotxe i cap a Vila. I cada dia és més difícil superar l'embús de trànsit i trobar aparcament prop de l'oficina. Sort que avui és divendres. Amb un cert optimisme m'estic instal·lant al meu despatx i en això que entra en Colltort per avisar-me que, en deu minuts tindrà la visita del senyor Aguirre Villacampa, director a Eivissa i Formentera de la immobiliària Paulino Robles González S.A. M'informa que són molt bons clients i que convé fer-los bons tractes. Ja m'ha amargat el dia. Em rebenta la gent de les immobiliàries. Els odio. Són els clients més pesats i més falsos. I més els d'aquesta immobiliària, que a les Pitiüses ja ha agafat una quota de mercat considerable i que, amb els seus afanyos constructors, tenen l'especialitat d'anar acabant amb les escasses zones verges que queden. El senyor Aguirre és un home obès, de veu rogallosa, amb corbata virolada, i té tot l'aspecte de ser un mafiós o un president de club de futbol, que ve a resultar el mateix. De manera seca però educada m'exposa l'import i les condicions del crèdit que sol·licita. Li manifesto que tot el que demana es troba molt lluny del màxim que el banc pot oferir als seus millors clients. Ell insisteix. Per treure-me'l del damunt, me l'espolsa tot dient-li que tanmateix jo no hi puc fer res i que hauré de consultar-ho a Palma, a instàncies superiors. Quan és a la porta, abans de sortir, m'amolla una sentència críptica: faci el que pugui, però pensi que en qualsevol cas nosaltres sempre aconseguim el que ens proposem. He restat una estona bocabadat i tot seguit una preocupació indefinida m'ha aclaparat. Ja a casa, en ser que hem acabat de dinar, la meva dona em pregunta si em trobo bé, que faig mala cara. Li dic que tinc cert malestar, que me'n vaig a fer la migdiada. Per un moment m'adono que estic ajagut i immediatament comença el malson. Jo, suat i espantat, vaig corrent a càmera lenta. Estic fugint d'un grapat de cargols gegants que em persegueixen. Amb les seves banyes esteses i els seus llefiscosos cossos reptant, avancen molt lentament. Però jo encara corro més a poc a poc i la distància s'escurça. De sobte sorgeix davant meu una gran closca de cargol buida, de dimensions enormes. Em precipito per l'obertura i començo a caminar endins, més asserenat. Girant el cap enrere veig que els cargols perseguidors no han entrat. Les parets interiors de la closca desprenen una claror relaxant. Seguint endavant comprovo que no hi ha llei de la gravetat; puc caminar en vertical per qualsevol zona de la galeria circular. El túnel és cada volta més estret però resulta que jo vaig reduint les meves dimensions i puc seguir avançant. No sembla que això tingui un final. Així que prenc la decisió de refer el camí. Potser a l'exterior ja no trobaré els meus perseguidors. Primer no m'ho creia però ara, amb esglai, veig que és veritat. Retornant, el forat de la galeria no es torna a engrandir, continua fent-se més petit. I jo també. És l'espiral del cargol.■